

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

13 травня 2021 року

Харків 2021

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Божко О. О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

Фрумина; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики», Ин-т образования. Москва: Изд. дом Высшей школы экономики, 2019. 343 с.

3. Levina et al. The Concepts of Informational Approach to the Management of Higher Education's Development. *International Journal of Environmental & Science Education*. 2016. Vol. 11. №. 4. P. 9913-9922.

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

А.В. Черненко

здобувачка третього рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків

Зо останній рік пандемія привела до найбільшого за всю історію збою у функціонуванні системи освіти. На даний момент системи освіти в усьому світі вживають заходів щодо організації освітнього процесу в умовах карантину, а саме впровадження дистанційної форми навчання.

Одночасно, поряд з очевидними викликами і проблемами, дистанційна форма навчання надає широкий спектр можливостей та перспектив для зміни і вдосконалення освітніх систем.

Згідно з Положенням про дистанційну освіту, «дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» [2].

З огляду на те, що реалізація дистанційної форми навчання відбувається на основі використання ІКТ, слід виокремити інформаційно-цифрову компетентність як важливу складову для успішного впровадження нового формату навчання.

У 2016 році представлено проєкт нового освітнього стандарту «Нова українська школа» [1]. До понятійного апарату цього документу, відповідно до сучасних вимог, включено ключові компетентності та наскрізні вміння вчителів. Однією з ключових серед груп компетентностей виділено інформаційно-цифрову.

У документі зазначено, що «інформаційно-цифрова компетентність включає інформаційну й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, вміння працювати з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеці, розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо), а також використання ІКТ для роботи з інформацією». [1, с.11].

Таким чином, кроком до формування інформаційно-цифрової компетентності є впровадження емпіричних методів констатації педагогічної діяльності, а саме вивчення цифрових продуктів діяльності учасників освітнього процесу в умовах дистанційного навчання.

Для забезпечення педагогічної діяльності використовується як спеціалізована інфраструктура, так і деякі «повсякденні» цифрові сервіси, що набули широкого поширення в останні роки. Фахівці ЮНЕСКО, у зв'язку з цим, пропонують таку класифікацію цифрових продуктів організації дистанційного навчання, зокрема:

- ресурси, що забезпечують психосоціальну підтримку учасників освітніх відносин в умовах пандемії;
- керуванням цифровими навчанням (Google classroom, Moodle, Blackboard, Canvas);
- додатки для навчання на базі мобільних пристроїв;
- програми з розширеною оффлайн-функціональністю;
- масові відкриті онлайн-курси;
- сервіси самонавчання;
- електронні рідери;
- програми, що забезпечують можливість спільної роботи в режимі онлайн (Skype, Zoom та інші);
- інструменти для створення цифрового навчального контенту і численні електронні бази навчальних матеріалів [3].

Таким чином, застосування цифрових продуктів діяльності учасників освітнього процесу в умовах дистанційного навчання надає можливості вдосконалення цілей, змісту, методів, організаційних форм, технологій, засобів підготовки, а також виступають одним з показників формування інформаційно-цифрової компетентності педагога.

Тому запорукою успішної реалізації дистанційної форми навчання є формування інформаційно-цифрової компетентності педагога.

При цьому важливо розуміти, що формування інформаційно-цифрової компетентності в умовах дистанційного навчання завдяки використанню цифрових продуктів діяльності педагогів вимагає: системного вивчення досвіду; оцінки ефективності застосування цих продуктів; розробки критеріїв і показників ефективного застосування різних цифрових продуктів у педагогічній діяльності.

Список використаних джерел

1. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи / Л. Гриневич та ін.; за заг. ред. М. Гриценка. Київ, 2016. 40 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-ompressed.pdf> (дата звернення 10.04.2021).

2. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : Наказ МОН України від 25.04.2013 № 466. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text> (дата звернення 12.04.2021).

3. ЮНЕСКО: Рішення для дистанційного навчання URL : https://www.futureschool.online/post/unesco_tools/ (дата звернення 14.04.2021).

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ОСНОВНИЙ МЕТОД ПЛАНУВАННЯ У ЗАКЛАДІ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	55
Ткаченко В. І.	
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ	57
Толок Д.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗВО ПРИ ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИКИ	59
Харченко А.П.	
СПЕЦІФІКА ІНТЕГРАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	61
Хомук Ю. С.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК SOFT SKILLS У ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	63
Холявко Н.І.	
НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	65
Черненко А.В.	
ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	67
Чернявська А.Ю., Чернявська М.В.	
МУЗИЧНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	69
СЕКЦІЯ 2. Освітологічні дискурси в підготовці майбутніх фахівців	
Вітченко В.В.	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	71
Дуб Н.Є., Головчак М.І.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	73
Дубовик Б.М., Семченко А.О.	
АНГЛІЙСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ СЛЕНГ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ...	75
Ковальова М. В.	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗКРИТТЯ ТЕМИ МАЛЮВАННЯ В КОЛІ ЧИТАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	77
Коновал Є.В.	
РОЗШИРЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ ОБІЗНАНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗНАНЬ ПРО РОДИННІ Й ДРУЖНІ ЗВ'ЯЗКИ МІЖ ДИТЯЧИМИ ПИСЬМЕННИКАМИ.....	79